

Bálák– Bileám próbálkozása

Bálák Hetiszakasz tartalma בלק

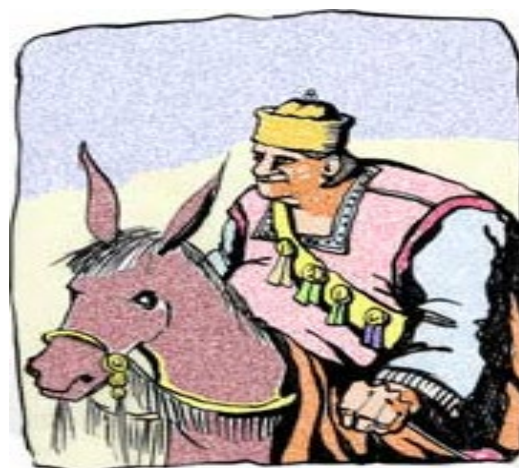
Hetiszakaszunk – Bálák (4Mózes 22:2–25:9.) – részletesen leírja, hogyan bérelte fel páni félelemben Bálák, Moáb királya Bileámot, a mezopotámiai varázslót, hogy jöjjön és átkozza ki a határon felvonuló, Kánaánba készülő zsidó népet. Ezt Bileám „legjobb tudása szerint” meg is kísérli, de csütörtököt mond: átok helyett áldás jön a szájából.

Bálák, Moáb királya, magához hívja Bileám prófétát, hogy az megátkozza Izrael népét. Út közben a szamár megmakacsolja magát, mivel meglátja az angyalt, akit az Örökkévaló azért küldött, hogy elállja az útjukat. – 4Mózes 22:2–41.

Bileám háromszor, három különböző helyről próbálja meg elmondani átkait, de mindhárom alkalommal áldás hagyja el a száját. Bálám az idők végezetéről és a Messiás eljövételéről is prófétál. – 4Mózes 23–24.

Izrael fiai áldozatul esnek a moabita lányok csáberejének, és azok ráveszik őket, hogy leboruljanak Peor bálványa előtt. Amikor egy

magas rangú izraelita tisztviselő nyilvánosan bevisz a sátrába egy midjánita hercegnőt, Pinchász mindkettőjüket megöli, véget vetve ezzel a nép körében dühöngő csapásnak. – 4Mózes 25:1–9.

שבת שלום

Haim Saul Glitzenstein rabbi: Milyen nevet nem adnak

Mazel tov! Megszületik a baba, és mindenki boldog. Aztán jön a nagy kérdés: **Mi lesz a neve?** A nagymamának van egy jó ötlete, az anyósnak egy másik, és még ott vannak a szülők is. Nem tudjuk, milyen nevet adnak a szülők a gyermeknek, de azt tudjuk, hogy milyen nevet nem adnak! Például: **Bálák**. Ennek **háláchikus** oka van. Tilos egy gonosz nevét adni a gyermeknek, mert a gonosz nem maradhat fent, „a gonosz neve el fog tűnni”. **Jogosan kérdeztetek, ha a gyerek nem kaphatja a Bálák nevet, hogyan kaphatta a hetiszakas a Bálák nevet?** Ezzel éppen, hogy örökre megőriztük a gonosz nevét. Lehetett volna másik címet adni a hetiszakasnak..., mint a **Vájérá** szakasznál.

A **hászidizmus** szerint **Bálák neve nem a gonoszság** megőrzése miatt maradt fent, hanem azért, hogy megőrizze a jót, ami belőle fakadt. Mert az elején **Bálák** átkokat „rendelt”, de nagy áldás lett belőle. Vannak áldások, melyekről azonnal lehet tudni, hogy áldás, úgy is éljük meg, és vannak áldások, melyek átkokként indulnak, mégis jó sül ki belőlük. Ezek az áldások a szokásosaknál is nagyobbak. **Bileámtól** is olyan áldások érkeztek, melyeket keresve sem találunk a **Tórában** máshol. **Próféciát a Messisásról**, aki az egész világon uralkodni fog, **Bileám szavaival**: „**fölszáll csillag Jákobból és feltámad kormánypálca Izraelben, összeszeűzza Móáb széleit és átfúrja Sész minden fiait.**” **Salamon király bölcsessége** is visszaidézi majd ezt, mikor azt mondja: A fény jóra fordítja a sötétséget. Ez azért lényeges, mert már egy kis fény is nagy sötétséget oszlat el. De a **hászidizmus** továbbmegy, mikor azt mondja, ha valaki sötétséget kap, és fényt csinál belőle, az még sokkal erősebb, mint a normál fény. Ezért hívják a hetiszakaszt **Báláknak**. Emlékezzünk rá, hogy az átokból áldás lett és a sötétség fénybe fordult. És figyeljük meg, maga **Bálák** hogyan bizonyítja ezt a tényt. **Ki származik tőle?** A **moábita Rút**, akitől **Dávid király származik**, akitől pedig a **Messias származik**. Úgy mondják, miután **Bileám** megáldotta **Jakovot** és **leszármazottait**, odafordult **Bálákhoz** és azt mondta, nézd, **Bálák**, utódaid között lesz **Dávid**, **Izrael királya** és a **Messias király**. És pontosan itt fordul a sötétség fénybe.

A fénynek nagyon fontos üzenete van. Mindannyiunk életében vannak válságok, nehéz, keserű, szenvedésteli pillanatok. Ilyen alkalomkor könnyű szomorúságba és depresszióba zuhanni. A hetiszakas azonban arra tanít, hogy fogadjuk el a válságot és átalakítsuk valami mássá, kovácsoljunk előnyt belőle, és fordítsuk javunkra. Ahogy a köznyelv mondja, ha citromot kapsz, készíts belőle limonádét. Például amikor valakinek nem megy jól az üzlet. Bezárhatja az egész vállalkozását, de azt is megteheti, hogy újraépítse. Amikor valakit elbocsájtának az állásából, depresszióba eshet és átkozhatja a balsorsát, de azt is megteheti, hogy újjáépíti önmagát. Ez igaz az összes kínra, amit az ember elszenved. Tudjuk, hogy Isten a teljes jóság és kegyelem, tehát minden, amit értünk tesz, akkor is, ha rossznak látszik, a jóért van. Ez a hit lényege. Meglátni a jót a rosszban, észrevenni az áldásokat, és hamarosan eljön a megváltás, elmúlik a **gálut** összes kínja, eláraszt minket a megváltás fénye, a szenvedés napjai a boldogság, bőség és öröm napjaivá változnak!

TÁMUZ 17. BÖJT NAP IDÉN 2025.07.13. A BÖJT KIMENTELE 21 ÓRA 17 PERC

EMBERBARÁT HETILAP NAGY FUVÁROS ZSINAGÓGA

ב"ה

Rabbi Jonatan Sacks: A pogány próféta

Bileám, a pogány próféta története zavarba ejtő nem-szekvenciák sorával kezdődik. Olyan esemény sorozatról van szó, amelynek látszólag nincs logikája.

Először is, a háttér. Az **izraeliták** a pusztában töltött negyven év végéhez közelednek. Már háborúkat vívtak és nyertek **Szihon**, az **amoriták királya** és **Og**, **Básán királya** ellen. Megérkeztek **Moáb** síkságára - ma a Jordán déli része, ott, ahol a **Holt-tengerrel** érintkezik. **Bálák**, **Moáb királya** aggódik, és megosztja szorongását **Midián vénéivel**. A **Tóra** nyelvezete ezen a ponton pontosan emlékeztet az **egyiptomiak** reakciójára a **Kivonulás** könyvének elején.

Az **egyiptomi fáraó**: Mondta népének: „**És undorodott Izrael fiaitól...**” és undorodott **Izrael fiaitól**. (**2Mózes 1:9-12**)

Moáb királya: **És Moáb nagyon félt a nép miatt, mert sokan voltak, és Moáb undort érzett Izrael fiai iránt.** (**4Móz 22:3**)

Balak azt a stratégiát választja, hogy a jól ismert látnok és jós, **Bilaam** segítségét kéri. Ismét egy irodalmi felidézés történik, ezúttal **Isten Ábrahámhoz** intézett szavaiból: **Isten Ábrahámnak**: „**Megáldom azokat, akik megáldanak téged, és megátkozom azokat, akik megátkoznak téged**”. (**1Mózes 12:3**)

Balak Bileámnak: „**Tudom, hogy akit megáldasz, az áldott lesz, és akit megátkozol, az átkozott**.” (**4Móz 22:6**)

Ezúttal a párhuzam ironikus (**a Bileám-történet tele van iróniával**). **Ábrahám** esetében **Isten** volt az, aki megáldott. **Bileám** esetében a hatalomról úgy gondolták, hogy magában **Bileámban** lakozik. Valójában **Isten** korábbi kijelentése Ábrahámnak már előre vetíti **Moáb** sorsát - aki megpróbálja megátkozni **Izraelt**, az maga is átkozott lesz.

A **Bileám** elbeszélés történelmi háttére jól bizonyított. Több, az **i. e. 2. évezredből** származó **egyiptomi kerámatöredéket** találtak, amelyek a **kánaáni városok** ellen irányuló kivégző szövegeket - átkokat - tartalmaznak. Az **iszlám előtti araboknál** szokás volt, hogy **isteni befolyás** alatt állónak hitt költőket bíztak meg azzal, hogy átkokat írjanak az ellenségeik ellen. Ami magát **Bilaamot** illeti, **1967-ben** jelentős felfedezést tettek. A **jordániai Deir Alla templomának falán** találtak egy **gipszfeliratot**, amely egy **Bilaam** nevű látnok **éjszakai látomására** utal - ez a legrégebbi régészeti forrásban található utalás a **Tórában** megnevezett személyre. Így, bár maga a történet példázatos elemeket tartalmaz, mégis egy meghatározott időbeli és térbeli kontextusba tartozik.

Bileám jelleme mind a **Tórában**, mind a későbbi zsidó hagyományban kétértelmű marad. **Vajon jós volt-e (előjeleket és jeleket olvasott) vagy varázsló (okkult művészeteket gyakorolt)? Valódi próféta vagy csaló volt? Elfogadta-e a szájába adott isteni áldást, vagy meg akarta átkozni Izraelt? Egyes midrás értelmezések szerint nagyszerű próféta volt, Mózes-sel egyenrangú. Mások szerint egy „gonosz szemű” álpróféta volt, aki **Izrael bukására** törekedett. Amit itt vizsgálni szeretnék, az nem **Bileám és nem is az áldásai**, hanem a történet előszava, mert itt merül fel az egyik legmélyebb probléma, nevezetesen: **mit akart Isten, mit tegyen Bileám?** Ez egy dráma három jelenetben.**

Az elsőben követek érkeznek **Moábból** és **Midiánból**. Elmondják küldetésüket. Azt akarják, hogy **Bileám** átkozza meg az **izraelitákat**. **Bileám** válasza az illendőség mintaképe: Maradjatok éjszakára, mondja, amíg én tanácskozom **Istennel**. **Isten válasza egyértelmű**: De **Isten azt mondta Bileámnak**: „**Ne menj velük. Nem szabad átkot szórnod arra a népre, mert áldottak**”. (**4Móz 22:12**)

Rabbi Jonatan Sacks: A pogány próféta

Bileám engedelmesen visszautasítja. **Balak** ekkor megkettőzi erőfeszítéseit. Talán több előkelő hírnök és a jelentős jutalom ígérete meggyőzi **Bilaámot**, hogy meggondolja magát? Második követeket és ajándékokat küld. **Bileám** válasza példaértékű: „Még, ha **Bálák** odaadná is nekem ezüsttel és arannyal teli palotáját, semmit sem tudnék tenni, se nagyot, se kicsit, hogy túllépjem az Örökkévaló, az én Istenem parancsát”. (4Móz 22:18)

Azonban hozzáteszi: „Most pedig maradj itt ma éjjel, ahogy a többiek is, és én majd kiderítem, mit mond még nekem az Örökkévaló.” (4Móz 22:19)

A következtetés világos. **Bileám** azt sugallja, hogy **Isten meggondolhatja** magát. Ez azonban lehetetlen. **Isten** nem ezt teszi. Meglepetésünkre mégis úgy tűnik, hogy **Isten ezt teszi**: Azon az éjszakán **Isten** eljött **Bileámhoz**, és azt mondta: „Mivel ezek az emberek eljöttek, hogy elhívjanak téged, menj velük, de csak azt tedd, amit mondok neked”. (4Móz 22:22)

1. probléma: **Isten** először azt mondta: „Ne menj el”. Most azt mondja: „Menjetek”. A 2. probléma azonnal megjelenik: **Bileám** reggel felkelt, felnyergelte a szamarát, és elment **Moáb fejedelmével**. De **Isten** nagyon megharagudott, amikor elindult, és az Örökkévaló angyala az úton állt ellene. **Bileám** a szamarán lovagolt, és két szolgája is vele volt. (4Mózes 22:21-22)

Isten azt mondja: „Menj”. **Bileám** elmegy. Ekkor **Isten** nagyon megharagszik. **Isten meggondolja magát** - nem egyszer, hanem kétszer egyetlen elbeszélés során? Az elme megfordul. Mi folyik itt? Mit kellene **Bileámnak** tennie? Mit akar **Isten**? Nincs magyarázat. Ehelyett az elbeszélés áttér **Bileám** szamarának híres jelenetére, amely maga is értelmezésre szoruló rejtély:

Amikor a szamar meglátta az Örökkévaló angyalát az úton állni kivont karddal a kezében, letért az útról egy mezőre. **Bileám** megverte, hogy visszaterelje az útra. Ekkor az Örökkévaló angyala megállt egy keskeny ösvényen, két szőlőskert között, amelynek mindkét oldalán falak voltak. Amikor a szamar meglátta az Örökkévaló angyalát, szorosan a falhoz nyomódott, és **Bilaam** lábát beletaposta. Ezért újra megütötte. Ekkor az Örökkévaló angyala tovább haladt előre, és megállt egy szűk helyen, ahol nem volt hely sem jobbra, sem balra fordulni. Amikor a szamar meglátta az Örökkévaló angyalát, lefeküdt **Bileám** alá, aki erre megharagudott, és megverte a botjával. Ekkor az Örökkévaló megnyitotta a szamar száját, és az így szólt **Bileámhoz**: „Mit tettem veled, hogy ilyen háromszor megvertél?”. **Bileám** így válaszolt a szamarának: „Bolondot csináltál belőlem! Ha kard lenne a kezemben, most rögtön megölnélek”. A szamar így szólt **Bileámhoz**: „Nem a saját szamarad vagyok-e, akin mindig is lovagoltál, mind a mai napig? Szokásom volt ezt tenni veled?” „Nem” - mondta a férfi. Ekkor az Örökkévaló megnyitotta **Bileám** szemét, és meglátta az Örökkévaló angyalát, aki kivont karddal állt az úton. Erre mélyen meghajolt, és arccal lefelé esett. (4Mózes 22:23-31)

A kommentátorok többféleképpen oldják fel **Isten** első és második válasza közötti látszólagos ellentmondást. **Nachmanidész** szerint **Isten** első kijelentése, „Ne menj velük” azt jelentette, hogy „Ne átkozd meg az izraelitákat”. A második - „Menj velük” - azt jelentette: „Menj, de tedd világossá, hogy csak azokat a szavakat fogod mondani, amelyeket a szádba adok, még akkor is, ha azok áldó szavak”. **Isten** haragudott **Bileámra**, de nem azért, mert elment, hanem mert nem mondta el nekik a kikötést. A tizenkilencedik században **Malbim** és **R. Zvi Hirsch Mecklenberg** egy másik választ javasolt, amely a szöveg szoros elemzésén alapul. A héber szöveg két különböző szót használ a „velük” szóra az első és a második isteni válaszban. Amikor **Isten** azt mondja: „Ne menj velük”, a héber **imahem**. Amikor később azt mondja: „Menj velük”, a megfelelő szó az **itam**. A két prepozíciónak finoman eltérő jelentése van.

Rabbi Jonatan Sacks: A pogány próféta

Az **imahem** azt jelenti, hogy „**velük mentálisan és fizikailag is**”, együtt megy a terveikkel. Az **itam** azt jelenti, hogy „**fizikailag velük, de szellemileg nem**”, más szóval **Bilaam** elkísérhette őket, de nem osztott a céljukban vagy szándékukban. **Isten** haragszik, amikor **Bilaam** elmegy, mert a szöveg azt állítja, hogy ő ment **im** őket - más szóval, azonosult a küldetésükkel. Ez egy zseniális megoldás. Az egyetlen **nehézséget** a **35. vers** jelenti, amelyben **Isten angyala**, miután felnyitotta **Bileám** szemét, végül azt mondja **Bileámnak**: „**Menj az emberekkel**”. **Malbim** és **Mecklenberg** szerint **Isten** éppen ezt nem akarta, hogy **Bileám** megtegye.

A legmélyebb válasz egyben a legegyszerűbb is. A legnehezebben hallható szó minden nyelven a „**nem**” szó. **Bileám** egyszer megkérdezte **Istent**. **Isten** azt mondta, hogy **nem**. Ennek elégnek kellett volna lennie. **Bileám** mégis másodszor is megkérdezte. Ebben a cselekedetben rejtett a végzetes jellemgyengesége. Tudta, hogy **Isten** nem akarja, hogy elmenjen. Mégis meghívta a követek második csoportját, hogy várjanak egy éjszakát, hátha **Isten** meggondolta magát.

Isten nem változtatja meg a véleményét. Ezért **Bileám** késlekedése nem **Istenről**, hanem önmagáról mondott valamit. Nem fogadta el az **isteni elutasítást**. Az „**igen**” választ akarta hallani - és valóban ezt hallotta. Nem azért, mert **Isten** azt akarta, hogy menjen, hanem azért, mert **Isten** egyszer szól, és ha nem fogadjuk el, amit mond, **Isten** nem kényszeríti ránk az akaratát. Ahogy a **Midrás bölcsei** fogalmaznak: „**Az embert arra az útra vezetik, amelyet ő maga választ**”.

Isten második válaszában, „**Menj velük**”, valódi jelentése: „**Ha ragaszkodsz hozzá, akkor nem tudom megakadályozni, hogy menj - de haragszom, hogy másodszor is kérdezted**”. **Isten** nem változtatta meg a véleményét az eljárás egyetlen pontján sem. Az **1., 2. és 3. jelenetben** **Isten** nem akarta, hogy **Bileám** menjen. A 2. jelenetben az **Ő „Igen”** -je „**Nem**” -et jelentett - de ez egy olyan „**Nem**” volt, amelyet **Bileám** nem tudott meghallani, nem volt felkészülve arra, hogy meghallja. Amikor **Isten** beszél, és mi nem hallgatunk rá, akkor nem avatkozik közbe, hogy megmentsen minket a választásainktól. „**Az embert arra az útra vezetik, amelyet ő maga választ**.” De **Isten** nem volt felkészülve arra, hogy hagyja **Bileámot** úgy haladni, mintha **isteni beleegyezése** lenne. Ehelyett a lehető legelegánsabb demonstrációt rendezte az igaz és **hamis prófécia** közötti különbségről. A hamis próféta beszél. Az **igaz próféta** hallgat. A **hamis próféta** azt mondja az embereknek, amit hallani akarnak. Az **igaz próféta** azt mondja nekik, amit hallaniuk kell. A **hamis próféta** hisz a saját hatalmában. Az **igaz próféta** tudja, hogy nincs hatalma. A hamis próféta a saját hangján beszél. Az **igaz próféta** nem a saját hangján beszél („**Nem vagyok a szavak embere**” - mondja **Mózes**; „**Nem tudok beszélni, mert gyermek vagyok**” - mondja **Jeremiás**).

Bileám és a beszélő számár epizódja tiszta humor - és ahogyan már korábban rámutattam, csak egy dolog vált ki isteni nevetést, nevezetesen az emberi nagyképűség. **Bileám** korának legnagyobb prófétájaként szerzett hírnevet. Hírneve **Moábba** és **Midiánba** is eljutott. Úgy ismerték, mint aki az áldás és az átok titkát ismerte. **Isten** most megmutatja **Bileámnak**, hogy ha úgy akarja, még a számára is nagyobb próféta nála. A számár látja azt, amit **Bileám** nem lát: az útjukban álló **angyalt**, aki elállja az útjukat. **Isten** megalázza az önhitteket, ahogyan az alázatosoknak is fontosságot ad. Amikor az emberek azt hiszik, hogy megszabhatják, mit mondjon **Isten**, **Isten** nevet. És ez alkalommal mi is.

A „**nem**” a legnehezebben hallható szó, de gyakran a legfontosabb is - és annak a jele, hogy valaki törődik vele. Ezt tanulta meg végül az alázatos **Bileám**, és ezt kell nekünk is felfedeznünk, ha nyitottak akarunk lenni **Isten hangjára**.

TÁMUZ 17. BÖJT NAP IDÉN 2025.07.13. A BÖJT KIMENTELE 21 ÓRA 17 PERC

MISNÉ TORÁ – A ZSIDÓ JOGTÁR

LXVIII. RÉSZ

9. fejezet

Hogyan készül a Tóratekercs A tekercs magassága és átmérője

1. §. Tóra-tekercset nem szabad úgy készíteni, hogy a pergamen szélessége – azaz a tekercs magassága – nagyobb legyen, mint az összetekert tekercs kerülete – de a kerület se legyen nagyobb, mint a tekercs magassága.

Mi a megfelelő magasság? Ha a **tekercs**et **gvilre** írják – ami vastagabb –, **hat ökölnyi**, azaz **húszonnégyszökhüvelykujnyi**. Ha a **tekercs**et **kláfra** írják, lehet ennél akár több akár kevesebb, úgy, hogy a magassága egyenlő legyen a kerületével. Ha valaki **hat ökölnyinél rövidebb gvil tekercsre** ír, és tömöríti az írását, vagy **hat ökölnyinél** hosszabb **tekercsre** ír, és **széthúzza** az írását úgy, hogy a **tekercs** magassága mindvégig megegyezzen a kerületével, akkor az a tekercs az előírásnak megfelel.

2. §. Minden hasábhöz a következő margókat kell hagyni: a hasáb alatt négy **hüvelyknyit**, a hasáb fölött **három hüvelyknyit**, a **hasábok között** pedig **két hüvelyknyit**.

Ahhoz, hogy ezek a margók meglegyenek még **további egy hüvelyknyit** kell rászámítani minden pergamen ív elejéhez és végéhez, és további helyet az összevarrásukhoz. Így, amikor a **pergamen-darabokat** összevarrják, végig az egész tekercsben mindenütt **két hüvelyknyi** távolság lesz a hasábok között.

Ugyancsak kell egy külön részt hagyni a **tekercs** elején és végén arra, hogy rá lehessen tekerni a pálcákra.

Mindezek a mértékek a **micva** legmegfelelőbb végrehajtásának mértékei. Ha valaki nagyobbra vagy kisebbre veszi őket, attól még a tekercs nem érvénytelen.

A méretek pontos kiszámítása

3. §. Hogyan kell úgy megszerkeszteni a megírandó tekercset, hogy a **tekercs magassága azonos legyen a kerületével**? Először is egyenlő nagyságú **pergameneket** kell készíteni, amelyeknek szabott szélessége **hat ökölnyi**.

Utána föl kell tekerni a pergamenek mindegyikét azonos módon, szoros **tekercsbe**. Így kell tekerni szorosan a **pergameneket**, amíg a **tekercs kerülete hat ökölnyi hosszú** nem lesz. Ekkor egy vörös zsinórral megmérni, amely a tekercs körüli.

4. §. Utána egy mérőrudat kell készíteni, **negyven** vagy **ötven hüvelyk** hosszút. A rúd minden egyes **hüvelykujnyi** részét **felekre**, **harmadokra** és **negyedekre** kell osztani, hogy pontosan lehessen mérni vele, még fél és negyed **hüvelyknyit** is. Ezzel a rúddal mindegyik **pergament** meg kell mérni, és hüvelykben meg kell határozni a hosszát, egészen addig, míg a **tekercs** teljes hosszát kiszámítottuk.

Folytatjuk...

TÁMUZ 17. BÖJT NAP IDÉN 2025.07.13. A BÖJT KIMENTELE 21 ÓRA 17 PERC

EMBERBARÁT HETILAP

NAGYFUVAROS ZSINAGÓGA

ב"ה

NAGYFUVAROS UTCAI TEMPLOMKÖRZET IMAREND JÚLIUS 1 – 31. KÖZÖTT

1.	kedd		7,00	19,00	5.
2.	szerda		7,00	19,00	6.
3.	csütörtök		7,00	19,00	7.
4.	péntek	Ⓢ 20:25	7,00	19,00	8.
5.	szombat	CHUKÁT vége: 21:45	8,00	20,30	9.
6.	vasárnap		8,00	19,00	10.
7.	hétfő		7,00	19,00	11.
8.	kedd		7,00	19,00	12.
9.	szerda		7,00	19,00	13.
10.	csütörtök		7,00	19,00	14.
11.	péntek	Ⓢ 20:21	7,00	19,00	15.
12.	szombat	BÁLÁK vége: 21:39	8,00	20,15	16.
13.	vasárnap	Támuz 17. Böjtnap este 21,17-ig	8,00	19,00	17.
14.	hétfő		7,00	19,00	18.
15.	kedd		7,00	19,00	19.
16.	szerda		7,00	19,00	20.
17.	csütörtök		7,00	19,00	21.
18.	péntek	Ⓢ 20:16	7,00	19,00	22.
19.	szombat	PINCHÁSZ Újholdhirdetés vége: 21:31	8,00	20,15	23.
20.	vasárnap		8,00	19,00	24.
21.	hétfő		7,00	19,00	25.
22.	kedd		7,00	19,00	26.
23.	szerda		7,00	19,00	27.
24.	csütörtök	Jajm Kippur Kótajn	7,00	19,00	28.
25.	péntek	Ⓢ 20,08	7,00	19,00	29.
26.	szombat	MÁTOT-MÁSZÉ Újhold vége: 21,22	8,00	20,00	1.
27.	vasárnap		8,00	19,00	2.
28.	hétfő		7,00	19,00	3.
29.	kedd		7,00	19,00	4.
30.	szerda		7,00	19,00	5.
31.	csütörtök		7,00	19,00	6.

T

Á

M

U

Z

Á

V

Ismeretlen zsidók nyomában CXXVII. Weinmann Fülöp

Weinmann Fülöp (Ungvár, 1839. – Budapest, Terézváros, 1911. november 28.)
közjegyző, hitközségi elnök.

Weinmann Lipót (1810–1900) és Engländer Sarolta fia. Apja az ungvári kongresszusi hitközség megalapítója volt, s nevéhez köthető az ottani népiskola létesítése.

Középiskolai tanulmányait Eperjesen végezte, majd 1861-ben a Bécsi Egyetemen szerzett jogi végzettséget. Az ügyvédi vizsgát Magyarországon tette le királyi engedéllyel.

Ezután Debrecenben telepedett le, ahol megkezdte ügyvédi gyakorlatát és a Debreceni Izraelita Hitközség jegyzője lett. 1865-ben házasságot kötött Pollacsek Rózával, Pollacsek Vilmos nagykarolyi kereskedő lányával, gyermekük nem született. Később a Pesti Királyi Táblához került pótbírói rangban. 1875-ben budapesti közjegyzőnek nevezték ki, illetve pályatársai megbízták a Budapesti Közjegyzői Kamara alelnöki tisztségével. 1894-ben megkapta a királyi tanácsosi címet, majd 1905-ben udvari tanácsossá nevezték ki.

1880-ban beválasztották a Pesti Izraelita Hitközség képviselő-testületébe, s 1886-ban már választmányi tag volt. Öt évvel később a hitközség oktatási előljárója lett. 1894 márciusában az Izraelita Magyar Irodalmi Társulat társelnökévé választották. Ezután a Pesti Chevra Kadisa alelnöke volt 1902-ig, amikor is a Pesti Izraelita Hitközség alelnöki állásába került és Kohner Zsigmond elnökségének utolsó időszakában az ügyek tényleges vezetőjeként működött.

1906 októberében a hitközség elnökének választották. Az 1909 márciusában megalakult Országos Magyar Izraelita Közművelődési Egyesület tiszteletbeli elnöke volt, illetve védnöke az Országos Izraelita Patronage Egyesületnek és az Izraelita Szünidei Gyermektelep Egyesületnek.

A Salgótarjáni utcai zsidó temető díszsírhelyén helyezték végső nyugalomra. (J. parcella 246. sor 22. sírhely)

Forrás: (wikipedia)

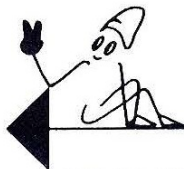
Raj Tamás: Héber nyelvkönyv kezdőknek XV. rész

תרגיל 2

תרגילי המרה

מילה, מילים, ש
ש
מ
mondat (esz, tsz)

(Az első 3
gyakorlat
meg van oldva.)

CSERÉLŐ GYAKORLAT

AZ ALÁHÚZOTT SZAVAK HELYÉRE KÉRJÜK SORBA BE-
HELYETTESÍTENI A ZÁRÓJELBEN LEVŐKET, SA MONDA-
TOT MINDIG EHÉZ IGAZÍTANI!

1. צפורה מורה. היא לא תלמידה.
(יוסף, צפורה ויוסף, צפורה ואינה)

יוסף מורה. היא לא תלמידה.
צפורה ויוסף מורים. הם לא תלמידים.
צפורה ואינה מורות. הן לא תלמידות.

2. צפורה מורה טובה מאוד. (תלמידה, חברה)

צפורה תלמידה טובה מאוד.
צפורה חברה טובה מאוד.

3. מאין אתה? אני מרוסיה. (אתם, הם, חנה, את)

מאין אתם? אנחנו מרוסיה.
מאין הם? הם מרוסיה.
מאין חנה? היא מרוסיה.
מאין את? אני מרוסיה.

4. אתה לא תייר. (את, הוא, אתם, אתן)

5. אנחנו חברים של סטיב. (הן, בורים, רוברט)

6. יצחק עלה חפש. הוא לא מורה. הוא תלמיד.
(שרה, מריו ועמנואל, תמר ואסתר)

EMBERBARÁT HETILAP NAGY FÜVÁROS ZSINAGÓGA

ב"ה

RECEPT-TÁR

Zabpelyhes túrógombóc

Ha picit egészségesebb túrógombócokra áhítozol, próbáld ki a klasszikus helyett a zabpelyhes verziót!

Hozzávalók: 14-16 db gombóchoz

- 250 g túró
- 2 db tojás
- 40 g porcukor
- 60 g zabpehely
- 1 csipet só
- 130 g zabpehely
- 1 csipet só
- 40 g vaj
- 2 ek porcukor
- 150 g tejföl
- 1 mk őrölt fahéj
- 5 ek porcukor

Elkészítés:

A zabpelyhes túrógombóc elkészítésének első lépéseként a túrót villával alaposan áttörjük, majd összekeverjük a tojásokkal, a porcukorral, a zabpehellyel, és a sóval. Félretesszük 40 percre pihenni, ennyi idő alatt szépen összeáll a masszánk, és jól formázható golyókat tudunk gyúrni belőle.

Pingponglabda méretű golyókat formázunk a túrós keverékből, egyszerre 5-6 db-ot gyöngyöző, enyhén sós vízbe dobunk, majd ha feljöttek a víz felszínére, még 5 percig főzzük őket. Ha az elején kissé letapadnának, egy villával óvatosan szedjük fel az edény aljáról a gombócokat, és ügyeljünk rá, hogy semmiképp se zuhogjon a víz, különben széteshetnek.

Miközben fő az első adag gombóc, a morzsához a zabpelyhet aprítóba rakjuk és durvább szeműre őröljük.

Egy serpenyőben, közepesen kicsit magasabb fokozaton, folyamatosan kevergetve lepirítjuk a zabpehelymorzsát, majd belerakjuk a vajat és a porcukrot, és alaposan összekeverjük. Ebbe a morzsába forgatjuk bele még melegen a lecsepegtetett gombócokat. Az elkészült túrógombócokat tejföllel tálaljuk és megszórjuk a fahéjjal elkevert porcukorral.

TÁMUZ 17. BÖJT NAP IDÉN 2025.07.13. A BÖJT KIMENTELE 21 ÓRA 17 PERC

IMAIĐŐK, GYERTAGYÚJTÁS, IDŐSEK KLUBJA ESEMÉNYEK

2025. Júl. 11. – 2025. Júl. 18.

DÁTUM	REGGEL	ESTE
11. péntek	7:00	19:00
12. szombat	8:00	20:15
13. vasárnap	8:00	19:00
14. hétfő	7:00	19:00
15. kedd	7:00	19:00
16. szerda	7:00	19:00
17. csütörtök	7:00	19:00
18. péntek	7:00	19:00

Gyertyagyújtás és Szombat kimenetele Budapesten

DÁTUM	ESTE	DÁTUM	ESTE
11. péntek	20:21	12. szombat	21:39
18. péntek	20:16	19. szombat	21:31

Poén sarok

- Milyen a nyugodt cipzár?
- ???
- Nem lehet felhúzni.

A 613 PARANC SOLAT

L.

A tolvaj törvényei

„Ha valaki ökröt vagy juhot lop, és levágja vagy eladja – öt marhát fizessen az ökörért és négy juhot a bárányért”

(2Mózes 21:37)

EMBERBARÁT IDŐSEK KLUBJA

„IDŐSEK KLUB” -ja, rendezvényeire várjuk kiléni tagjait. Várjuk tagjaink szíves megjelenését és ötleteiket, melyekkel segítik a klub működését. Következő klubrendezvényt július 16.-án, szerdán délelőtt 10:00 óráttól tartjuk a földszinti klubteremben.

Nagy Fuváros utcai Templomkörzet

Emberbarát Templomegylet

Budapest. 1084

Nagy Fuváros utca 4.

Tel: 334 27 31

Email: nagyfuvaros@gmail.com

<https://www.facebook.com/Nagyfuvaros4>

Felöl kiadó: Streit Sándor

Szerkesztő: Streit Gábor

Technikai asszisztens: Andrassy Béla